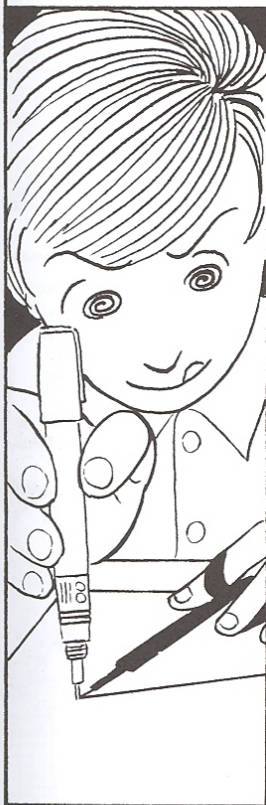

ANI NE ZA ROK
JSEM V HLAVĚ
NEMĚL V PODSTATĚ
NIC NEŽ KOMIKS!
VE DRUHÉM
ROČNÍKU STŘEDNÍ
ŠKOLY JSEM SE
ROZHODL, ŽE SE
STANU KOMIKSOVÝM
KRESLÍŘEM, A PAK
UŽ JSEM JEN
CVIČIL, CVIČIL,
CVIČIL!

TUŠIL JSEM,
ŽE V KOMIKSU SE NĚCO
SKRÝVÁ... NĚCO, CO ČEKÁ
NA OBJEVĚNÍ.

NĚJAKÁ
UTAJENÁ
SÍLA!

ALE KDYKOLI JSEM SE
TO POKUSIL NĚKOMU
VYSVĚTLIT, DOPADALO
TO ŽALOSTNĚ.

KOMIKSY? HA!
HA!

ALE ONO...
ONO TO JE...
EEE...

JASNĚ, DOCHÁZELO
MI, ŽE KOMIKSY JSOU
VĚTŠINOU HLOUPÁ,
ŠPATNĚ NAKRESLENÁ,
POLOGRAMOTNÁ,
LACINÁ DUŠEVNÍ
STRAVA PRO DĚTI, PO
PŘEČTENÍ ZAHODTE.

JENOMŽE...

JENOMŽE
TAK TO BÝT
NEMUSÍ!

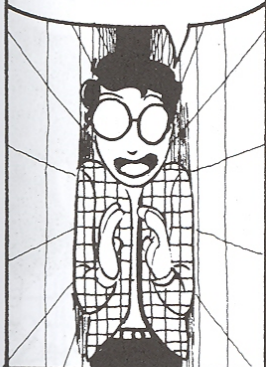

MALÉR BYL V TOM,
ŽE PRO VĚTŠINU LIDÍ
ZNAMENAL KOMIKS
PŘÁVĚ TOHLE!

BARNEY, TY TUPONI,
I KOMIKS MÁ BOHATŠÍ
SLOVNÍK NEŽ TY!

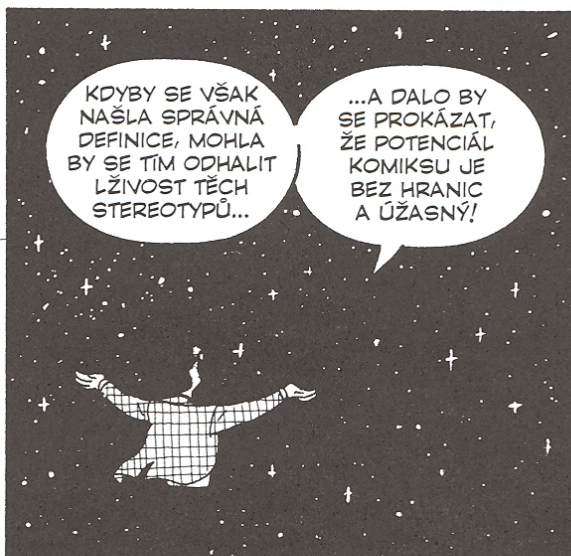

POKUD LIDI
NEDOKÁŽOU
ROZUMĚT KOMIKSU,
JE TO JISTĚ TÍM,
ŽE JEJICH DEFINICE
KOMIKSU JE PŘILÍŠ
ÚZKÁ!

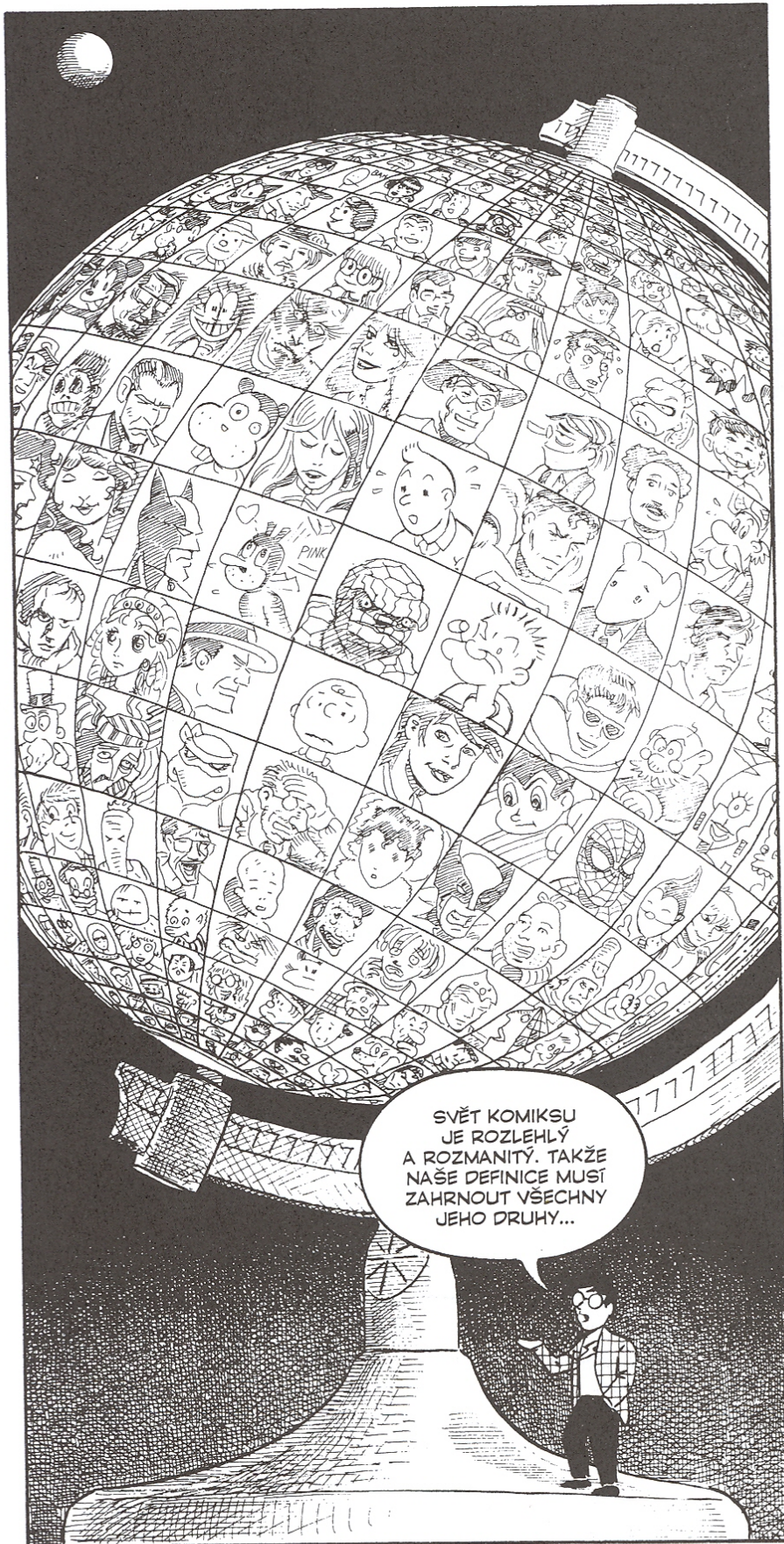
KDYBY SE VŠAK
NAŠLA SPRÁVNÁ
DEFINICE, MOHLA
BY SE TÍM ODHALIT
LŽIVOST TĚCH
STEREOTYPŮ...

...A DALO BY
SE PROKÁZAT,
ŽE POTENCIÁL
KOMIKSU JE
BEZ HRANIC
A ÚŽASNÝ!

A PŘÁVĚ TADY
ZAČÍNÁ NAŠE
PUTOVÁNÍ.

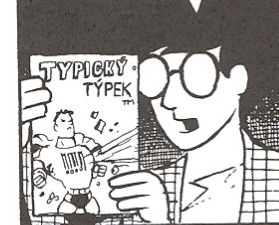
SVĚT KOMIKSU
JE ROZLEHLÝ
A ROZMANITÝ. TAKŽE
NAŠE DEFINICE MUSÍ
ZAHRNOUT VŠECHNY
JEHO DRUHY...

...ALE PŘITOM NESMÍ
BÝT TAK ROZMÁCHLÁ,
ABY OBSÁHLA I KDECO,
CO OČIVIDNĚ KOMIKS
NENÍ.

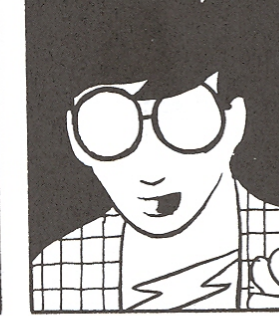

DEFINOVAT SI MUSÍME
PŘÁVĚ SLOVO KOMIKS,
PROTOŽE POPISUJE
CELÉ MÉDIUM, NE
JEN NĚJAKOU JEHO
FORMÁLNÍ REALIZACI,
JAKO JSOU KOMIKSOVÉ
STRIPY NEBO SERIÁLOVÉ
SEŠITY.

PŘI SLOVĚ KOMIKS
SI KAŽDÝ HRAVĚ
NĚCO VYBAVÍ.

JENŽE CO...
...JE...
...KOMIKS?

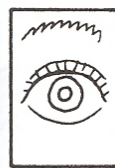
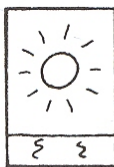
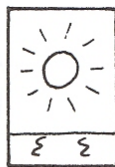

KDYŽ MISTR
KOMIKSOVÉHO UMĚNÍ,
PAN WILL EISNER, MLUVÍ
A PÍŠE O KOMIKSU, POUŽIVÁ
POJEM SEKVENČNÍ
UMĚNÍ.

BRÁNY JEDNOTLIVĚ
JSOU VŠECHNY OBRÁZKY
DOLE NA STRÁNCE PRÁVĚ
JEN TO – OBRÁZKY.

KDYŽ JE VŠAK
DÁME DO SLEDU, DO
SEKVENCE, I KDYBY BYLY
JEN DVA, POUHÝ OBRÁZEK
SE MĚNÍ V NĚCO VÍC:
NABÝVÁ FORMY
KOMIKSU!

POVŠIMNĚTE SI, ŽE
TAKOVÁ DEFINICE JE
PŘÍSNĚ NEUTRÁLNÍ,
CO SE TÝČE STYLU,
KVALITY ČI NÁMĚTU.

UŽ TOHO BYLO
HODNĚ NAPSÁNO
O RŮZNÝCH ŠKOLÁCH
A SMĚRECH KOMIKSU:
O KONKRÉTNÍCH
TVŮRČÍCH, KONKRÉTNÍCH
DÍLECH, KONKRÉTNÍCH
TRENDECH...

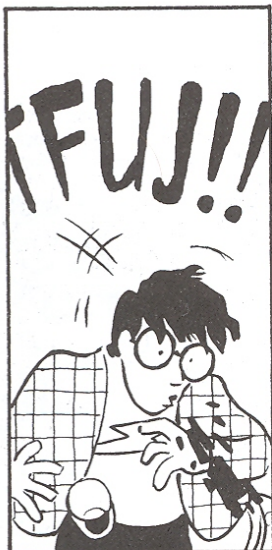
ALE KDYŽ CHCEME
KOMIKS DEFINOVAT,
NEJDŘÍV NÁS ČEKÁ
MENŠÍ KOSMETICKÁ
OPERACE, PŘI NÍŽ
ODDĚLÍME FORMU
OD OBSAHU!

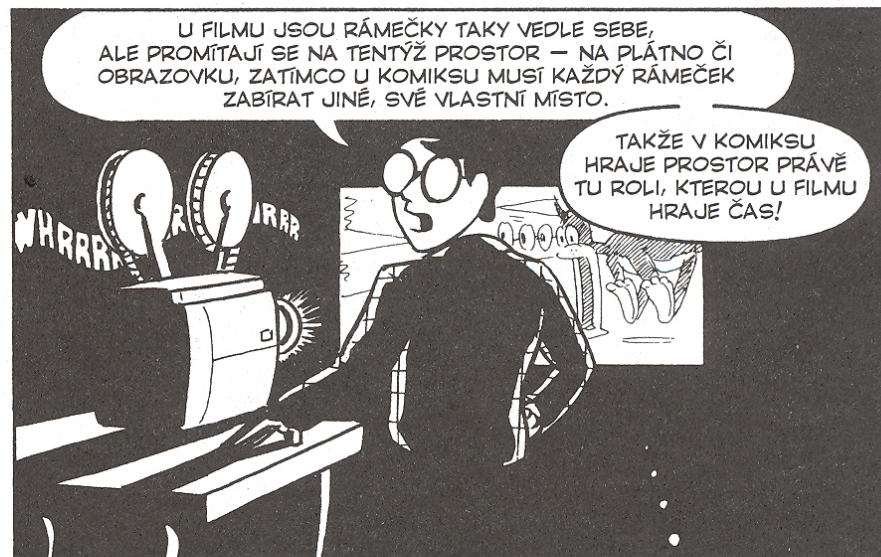
UMĚLECKÁ FORMA — MÉDIUM — ZNÁMÁ JAKO KOMIKS, TO JE NÁDOBA SCHOPNÁ POJMOUT JAKÉKOLI MNOŽSTVÍ MYŠLENEK A OBRAZŮ.

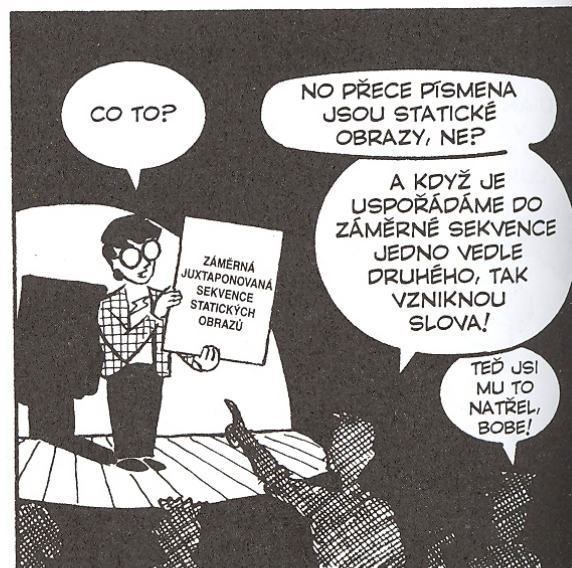
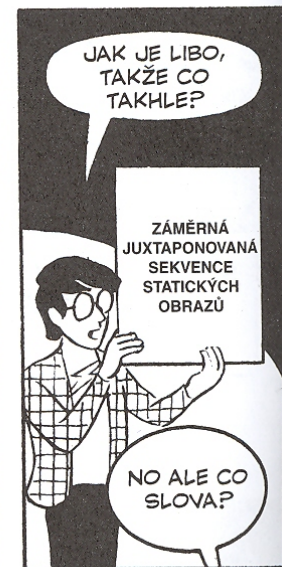
JAKÝ BUDE OBSAH TĚCHTO MYŠLENEK A OBRAZŮ, TO SAMOZŘEJMĚ ZÁVISÍ NA TVŮRČÍCH, PROTOŽE KAŽDÝ MÁME JINÝ VKUS.

* ŠTĚSTNOU VÝJIMKOU JE KNIHA WILLA EISNERA KOMIKS A SEKVENČNÍ UMĚNÍ.

* JUXTAPOZICE = PŘÍLEHLOST, POZICE DVOU ČI VÍCE PRVKŮ VEDLE SEBE. BEZVA SLOVO; TO MÁM Z VÝTVARNÉ ŠKOLY.

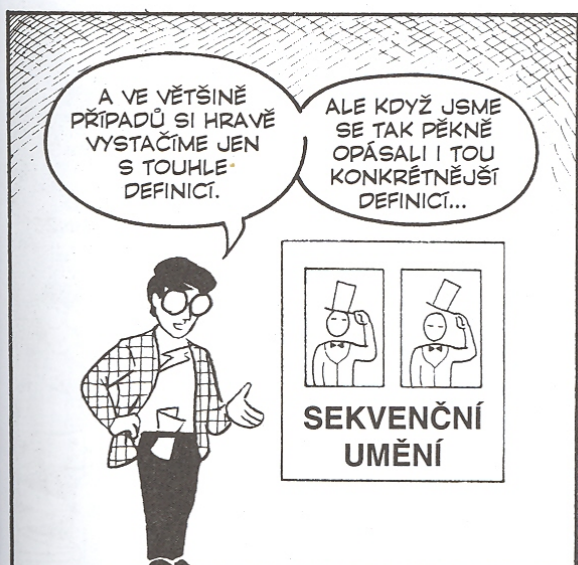

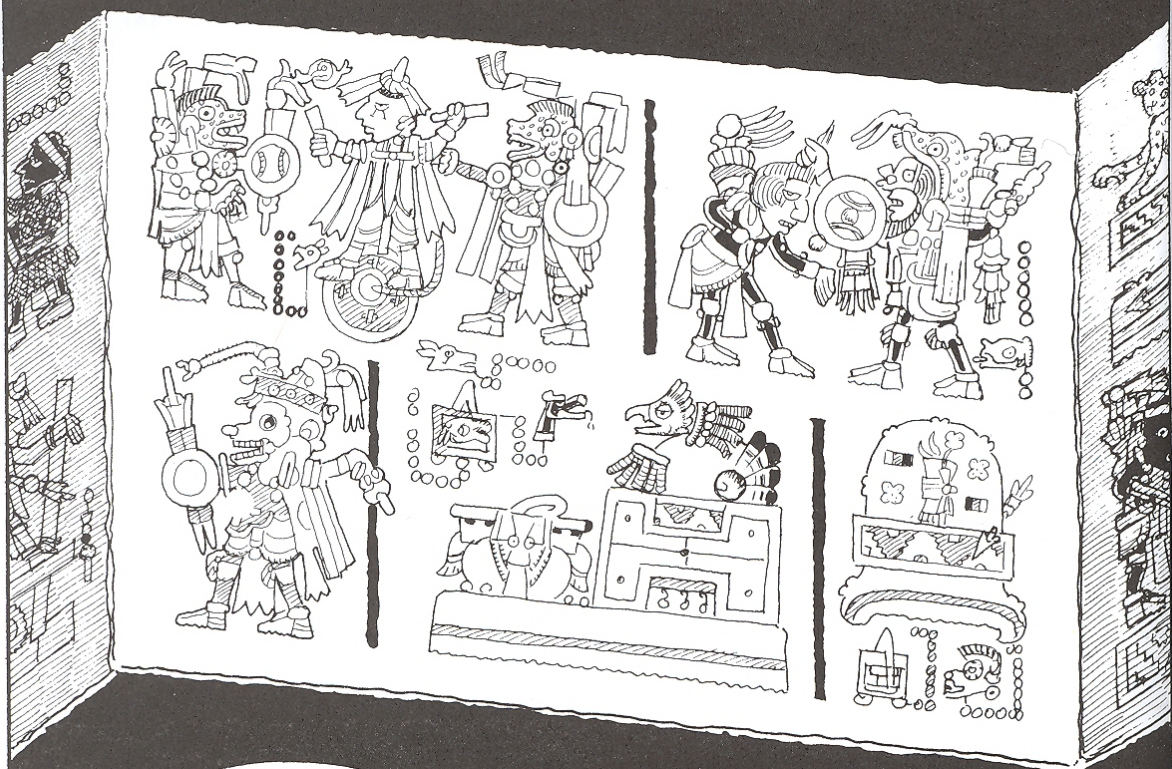
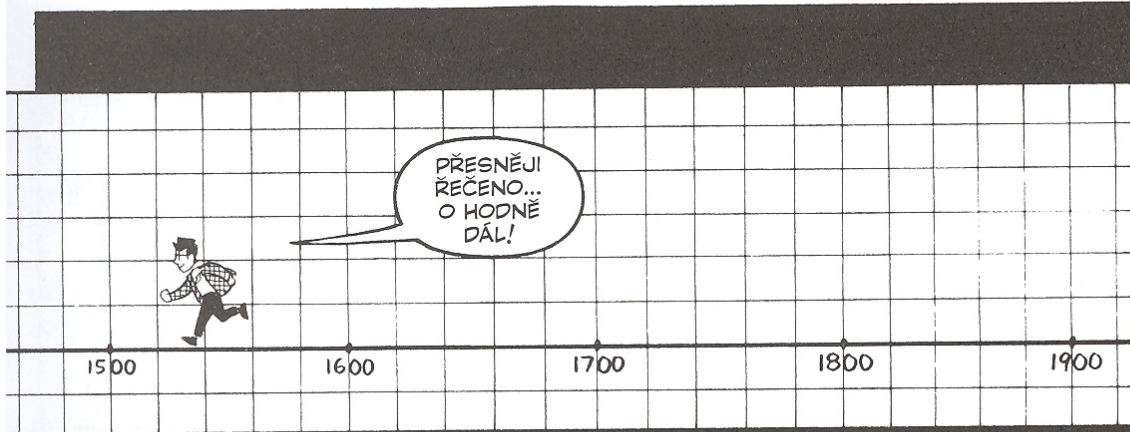

komiks, -su m., mn. 1., 4., 7. -sy;

1. záměrná juxtaponovaná sekvence kreslených a jiných obrazů, určená ke sdělování informací nebo k vyvolání estetického prožitku;
2. superhrdinové v barevných inkotech, bojovníci v násilných senzačních a dryáčnických dobrodružstvích s pronámanými padouchy, kteří chtějí dobýt svět;
3. rozjímaví usadlí myslivci a chumeláci mědové, kteří hopky hop, hopky hop veselě dovádějí;
4. zdroj mravní zkázy naší mládeže

román, -u m.

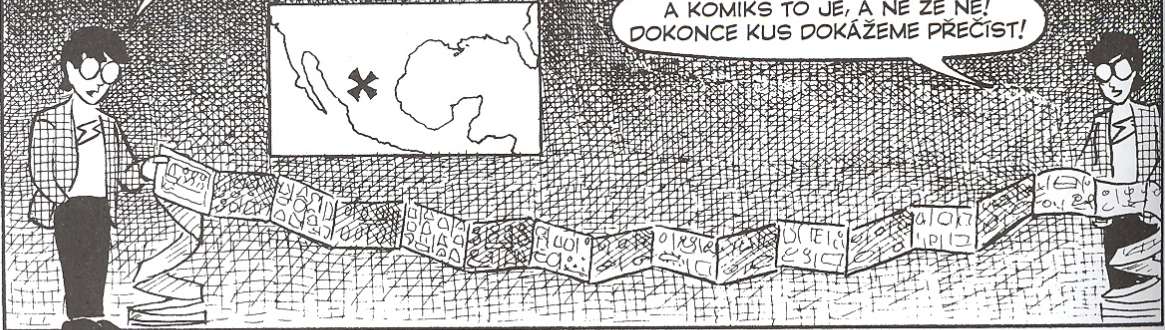

TŘEBA TOHLE JE
VYPRÁVĚNÍ OBSAŽENÉ
V PŘEDKOLUMBOVSKÉM
RUKOPISU, KTERÝ „OBJEVIL“
CORTĚS KOLEM
ROKU 1519.

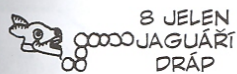
SKORO JEDENÁCTIMETROVÁ
JÁSAVĚ BAREVNÁ KRESLENÁ
SKLÁDAČKA LIČÍ OSUDY SKVĚLÉHO
VOJEVŮDCE A POLITIKA JMÉNEM
8 JELEN JAGUÁŘÍ DRÁP.*

A KOMIKS TO JE, A NE ŽE NE!
DOKONCE KUS DOKÁŽEME PŘEČÍST!

* ANEB PODLE JINÝCH AUTORŮ OCELOTÍ DRÁP. NAŠE VERZE SE ZAKLÁDÁ NA PŘEVODU Z PERA MEXICKÉHO ARCHEOLOGA ALFONSA CASA.

NEJDŘÍV ODDĚLÍME
SLOVA OD OBRÁZKŮ.

(JMÉNO)

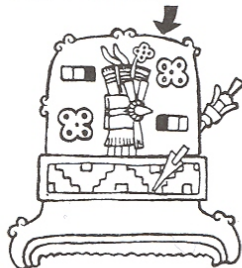
11 DŮM 12 OPICE
(DATUM)

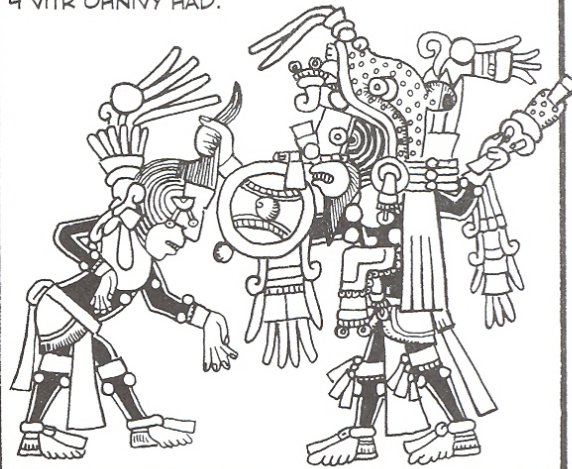
(SYMBOL OZNAČUJE NÁM
NEZNÁMÉ JMÉNO MĚSTA.)

PAK TO OTOČÍME
NARUBY A NAROVNÁME
DO PŘÍMKY (ORIGINÁL
SE ČETL ZPRAVA
DOLEVA A CIK ČAK)
A MŮŽEME ZAČÍT.

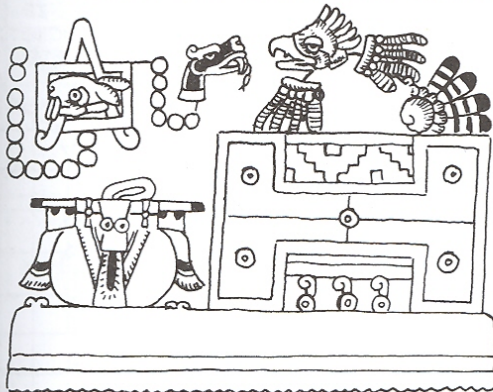
ROK: 1049 PO KR.
DATUM: 3. KVĚTNA*
MÍSTO: TADY!

NÁŠ HRDINA, 8 JELEN JAGUÁŘÍ DRÁP, MĚSTO
DOBUDE A ZAJME DEVITILETÉHO VLÁDCE ZVANÉHO
4 VÍTR OHNIVÝ HAD.

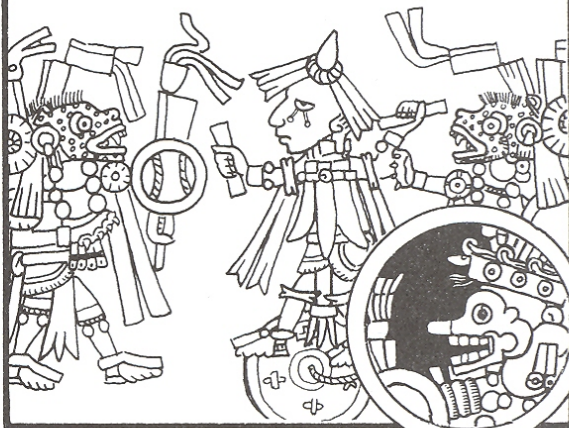

8 JELEN TAKÉ ZAJME JEHO STARŠÍ BRATRY,
JMENUJÍ SE 10 PES OREL HOŘÍCÍ KOPÁL A 6 DŮM
ŘADA PAZOURKOVÝCH NOŽŮ, A DÁ JE K LEDU.

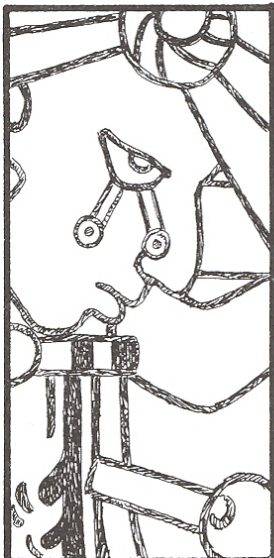

(V TOMHLE BERU PŘEKLADATELE ZA SLOVO.)

ROK NATO 8 JELEN A (ZŘEJMĚ) JEHO BRATR,
PŘEVLEČENÍ ZA JAGUÁRY, PODNIKNOU OBĚTNÍ
GLADIÁTORSKÝ SOBOJ S VLÁDCEM 10 PSEM
A DALŠÍM BOJOVNÍKEM, PŘEVLEČENÝM ZA SMRT.

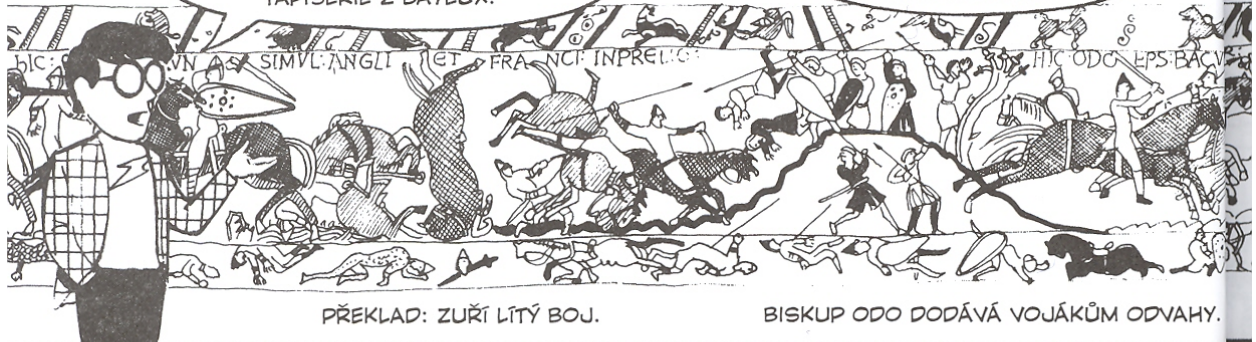
OSM DNŮ NATO
8 JELEN ZABIJE
DALŠÍHO VLÁDCE,
6 DŮM ŘADA
PAZOURKOVÝCH
NOŽŮ.

* ROK ZNÁME PŘESNĚ; CO SE DATA TÝČE, JEN HÁDÁM PODLE SYMBOLU „12 OPICE“.

ALE UŽ STOVKY LET PŘED TÍM, NEŽ SE DO SBÍRÁNÍ KOMIKSU VRHL CORTÉS, VYROBILI VE FRANCII AŽ PODIVUHODNĚ PODOBNÉ DÍLKO, KTERÉMU ŘÍKÁME TAPISERIE Z BAYEUX.

TATO SEDMDESÁT METRŮ DLOUHÁ TAPISERIE PODROBNĚ ZACHYCUJE, JAK NORMANÉ POČÍNÁJE ROKEM 1066 DOBÝVALI ANGLII.

PŘEKLAD: ZUŘÍ LÍTY BOJ.

BISKUP ODO DODÁVÁ VOJÁKŮM ODVAHY.

TOTO ČLENĚNÍ ZDALEKA OBĚ DÍLA NEDISKVALIFIKUJE COBY KOMIKS, NAOPAK, MYSLÍM SI, ŽE I MODERNÍ TVŮRCI BY SI MOHLI POVŠIMNOUT, JAKÉ MOŽNOSTI OTEVÍRÁ PODOBNÁ CELOSTRÁNKOVÁ KOMPOZICE. PŘESTO TOHO VYUŽILO VELICE MÁLO KOMIKSOVÝCH AUTORŮ!

VZÁCNÁ A CENNÁ VÝJIMKA: WILL EISNER.

KTERÝ Z NICH JE VLÁDCE?

NAJÍT KOMIKS STARŠÍ NEŽ ZE DRUHÉHO TISÍCILETÍ, TO UŽ JE VĚTŠÍ FUŠKA.

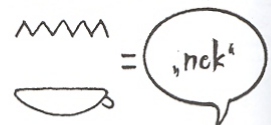
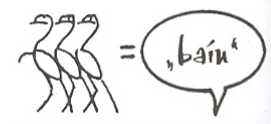

PROMYŠLENÁ JUXTAPONOVANÁ SEKVENCE KRESLENÝCH A JINÝCH STATICKÝCH OBRAZŮ?

NA PRVNÍ POHLED JAKO BY EGYPTSKÉ HIEROGLYFY NAŠÍ DEFINICI DOKONALE ODPOVÍDALY.

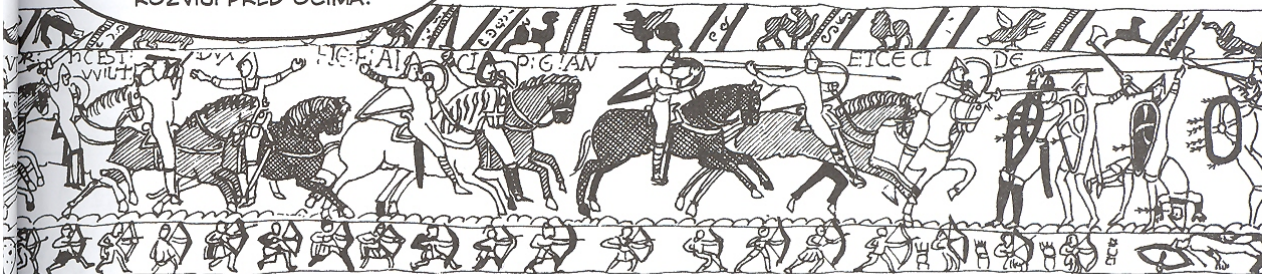
VELICE TO ALE ZÁVISÍ NA TOM, JAK SI DEFINUJEME SLOVO „KRESLENÝ“.

JÁ JE POUŽNÁM, ABYCH NAZNAČIL, ŽE OBRÁZEK MÁ ASPOŇ NĚJAKOU PODOBU S PŘEDLOHOU. JENOMŽE HIEROGLYFY ZASTUPUJÍ JENOM ZVUKY, VÍCEMĚNĚ JAKO NAŠE ABECEDA.

ODLEVA DOPRAVA VIDÍME, JAK INVAZE PROBÍHALA. DĚJ SE NÁM V ZÁMĚRNÉM CHRONOLOGICKÉM POŘÁDKU ROZVÍJÍ PŘED OČIMA.

STEJNĚ JAKO U MEXICKÉHO KODEXU, ANI TADY NEJSOU JEDNOTLIVÉ PANELE OHRANIČENÉ, ALE RŮZNÉ SCÉNY SE DAJÍ ROZEZNAT PODLE ZMĚNY TĚMATU.

VĚVODA VILÉM Z NORMANDIE SI SUNDÁVÁ PŘILBU A SVOLÁVÁ SVÉ MUŽE.

VOJSKO HAROLDA II. JE ROZSEKÁNO NA KUSY.

TAKŽE SKUTEČNÝM POTOMKEM HIEROGLYFŮ JE PÍSMO, NIKOLI KOMIKS.

„ses tu bairu abta, honnu-nek bairu amenta“

NÁSLEDUJÍ TĚ DUŠE VÝCHODU. KLANÍ SE TI DUŠE ZÁPADU.

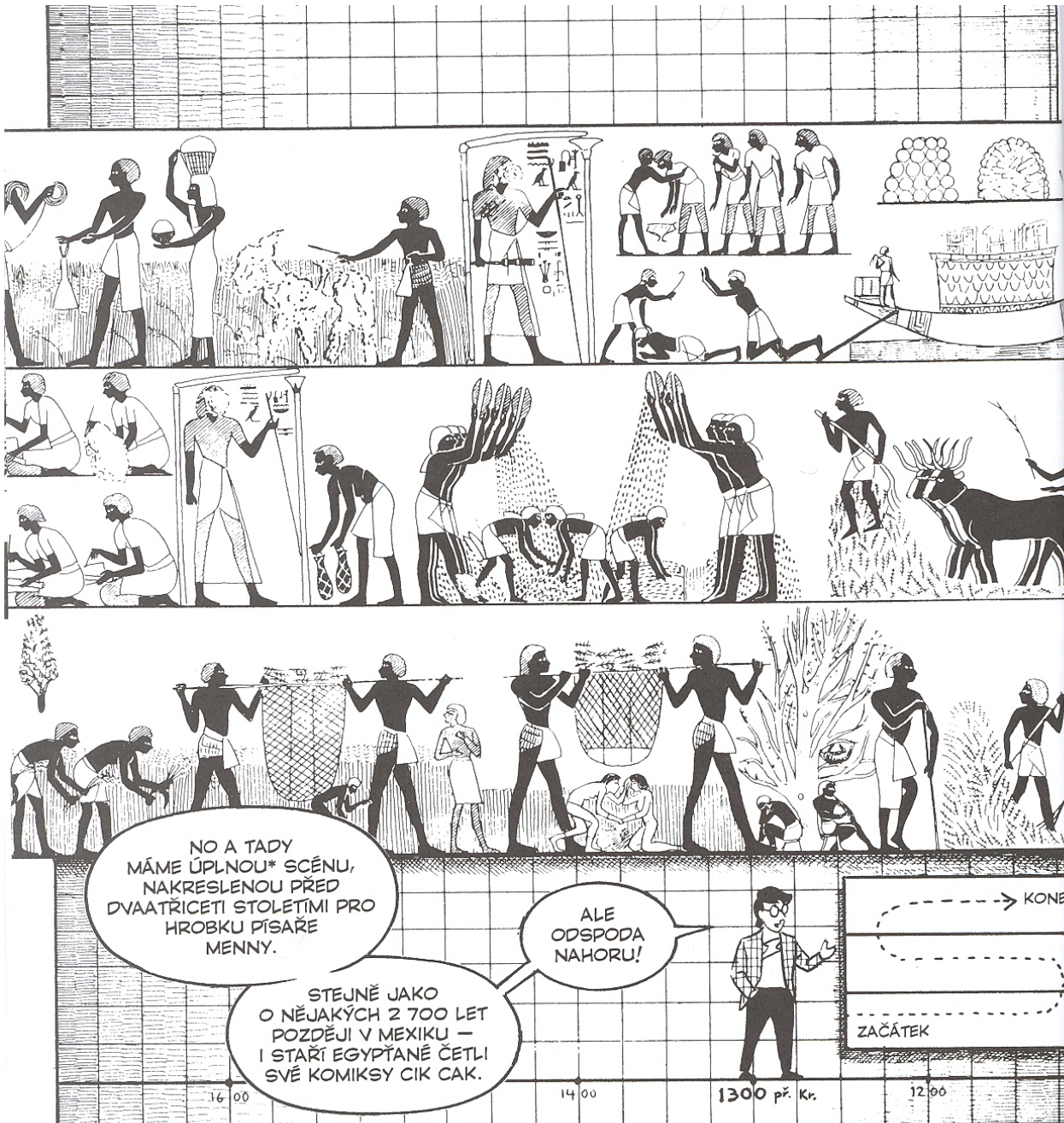
ALE EGYPTSKÉ MALÍŘSTVÍ, TO JE NĚCO JINÉHO. NĚKTERÉ MALBY A KRESBY JAKO BY OPRAVDU BYLY ŘAZENÉ DO SEKvence, ALE TŘEBA TADY VIDÍME, ŽE SE JEDNÁ JEN O DVĚ KRESBY ŘAZENÉ PODLE NÁMĚTU, KTERÉ SE OVŠEM ODEHRÁVAJÍ JINDE, JINDY A S JINÝMI POSTAVAMI.

NEŽ JSEM ZAČAL PRACOVAT NA TĚHLE KNIZE, CELÉ ROKY JSEM SE POKOUŠEL NAJÍT V EGYPTSKÉM VÝTVARNÉM UMĚNÍ SEKvence, A UŽ JSEM TOHO CHTĚL NECHAT...

...JENŽE PAK JSEM ZJISTIL, ŽE KNIHY, VE KTERÝCH HLEDÁM...

...MI VŽDYCKY UKAZUJÍ JENOM ČÁST CELÉHO DÍLA!

NO A TADY
MÁME ÚPLNOU* SCÉNU,
NAKRESLENOU PŘED
DVAATŘICETI STOLETÍMI PRO
HROBKU PÍSAŘE
MENNY.

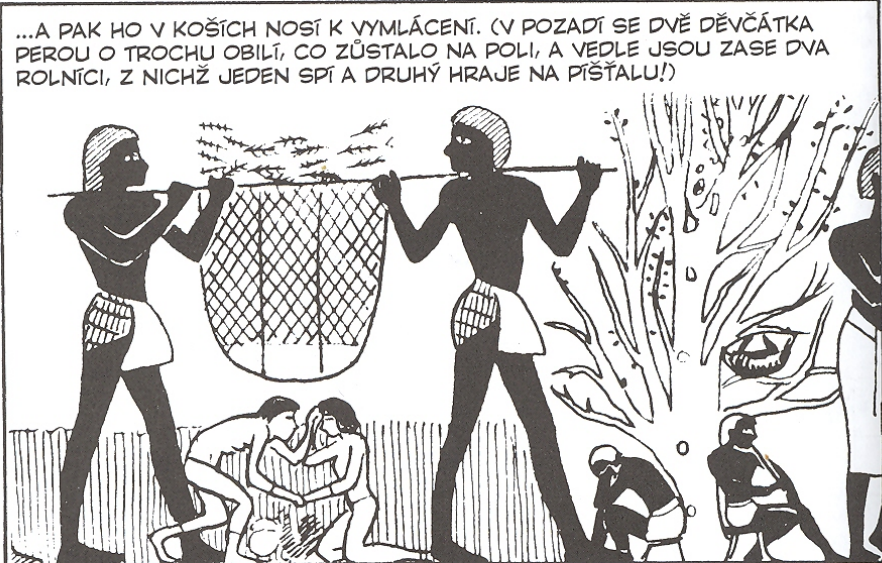
ALE
ODSPODA
NAHORU!

STEJNĚ JAKO
O NĚJAKÝCH 2 700 LET
POZDĚJI V MEXIKU —
I STAŘÍ EGYPTANÉ ČETLI
SVĚ KOMIKSY CIK ČAK.

* VLASTNĚ TĚMĚŘ ÚPLNOU

KDYŽ ZAČNEME
DOLE VLEVO, VIDÍME
ROLNÍKY, JAK SEČOU
OBILÍ SRPY...

...A PAK HO V KOŠÍCH NOSÍ K VYMLÁCENÍ. (V POZADÍ SE DVĚ DĚVČÁTKA
PEROU O TROCHU OBILÍ, CO ZŮSTALO NA POLI, A VEDLE JSOU ZASE DVA
ROLNÍCI; Z NICHŽ JEDEN SPÍ A DRUHÝ HRAJE NA PÍŠTALU!)

MALBA UPRAVENÁ PRO ČERNOBÍLOU
REPRODUKCI.

PAK JSOU SNOPY SHRABÁNY DO VYSOKÉ VRSTVY.

PO TĚ PAK ŠLAPOU VOLI, AŽ VYŠLAPOU ZRNO Z PLEV.

NATO ROLNÍCI ZRNO A PLEVY ODDĚLÍ.

DOHLÍŽÍ NA TO SÁM MENNA...*

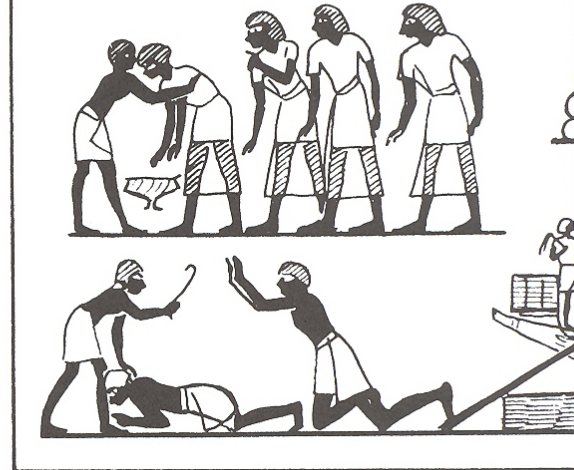
...A VĚRNÍ PÍSAŘI ZAZNAMENÁVAJÍ VÝNOSY NA TABULKY.

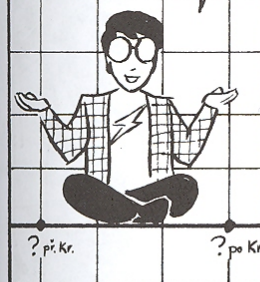
NAČEŽ PŘIJDE ÚŘEDNÍK S MĚŘÍCÍMI ŠNŮRAMI, PROHLÉDNE SI POZEMKY A ROZHODNE, KOLIK OBIŤI JE TŘEBA ODVĚST JAKO DAŇ.

A ZA MENNOVA DOHLEDU DOSTANOU VÝPRASK VŠICHNI ROLNÍCI, KTERÍ SE S PLATBOU DANĚ OPOZDILI.

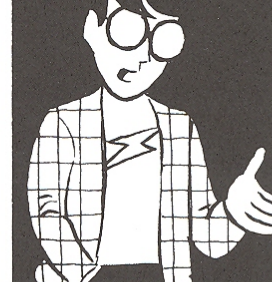
MILERÁD PŘIZNÁM, ŽE NEMÁM ANI PÁRU, KDE A KDY KOMIKS VZNIKL. KLIDNĚ AŤ SE S TÍM PROBLÉMEM PEROU JINÍ.

? př. Kr.

? po Kr.

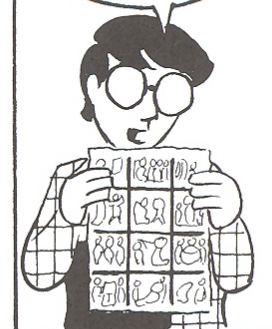
TUHLE KAPITOLU JSEM VZAL VÁŽNĚ DOST LĚTEM SVĚTEM... TRAIANŮV SLOUP, ŘECKÉ MALBY, JAPONSKÉ SVÍTKY... TO VŠECHNO PŘÍŠLO NA PŘETŘES A TO VŠE BY SE MĚLO PROSTUDOVAT.

ALE JEDNA UDÁLOST SE TYČÍ PŘÍMO DO NEBES, STEJNĚ V DĚJINÁCH KOMIKSU JAKO V DĚJINÁCH PSANÉHO SLOVA VŮBEC.

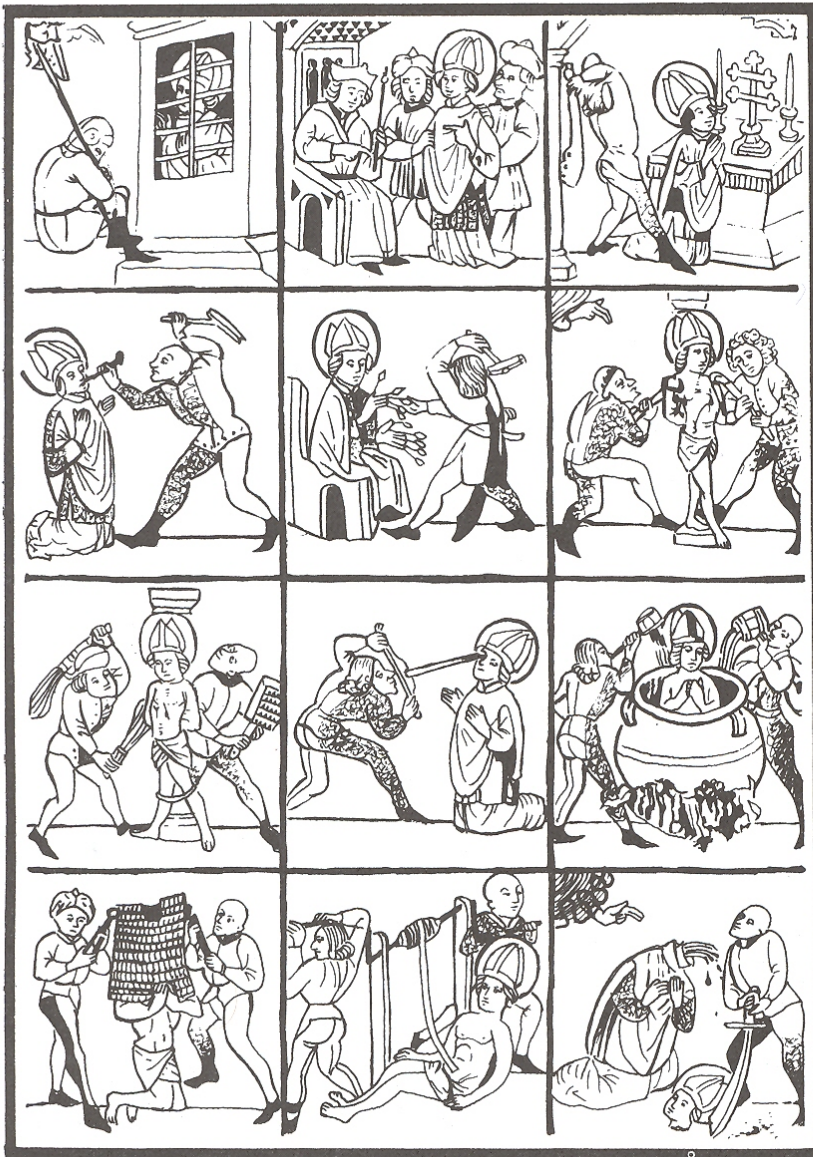

JDE O VYNÁLEZ TISKU.

* NĚJAKÝ ŽÁRLIVÝ NÁSTUPCE VE FUNKCI MU SEŠKRÁBAL TVÁŘ.

PRO VĚTŠÍ JASNOST JSME VYČISTILI, JINAK NEZMĚNĚNO.

DĚKY VYNÁLEZU* TISKU SE UMĚLECKÉ FORMY, JEŽ DOSUD BYLY VÝSADOU BOHATÝCH A MOCNÝCH, MOHLY NAJEDNOU DOSTAT KE KAŽDĚMU.

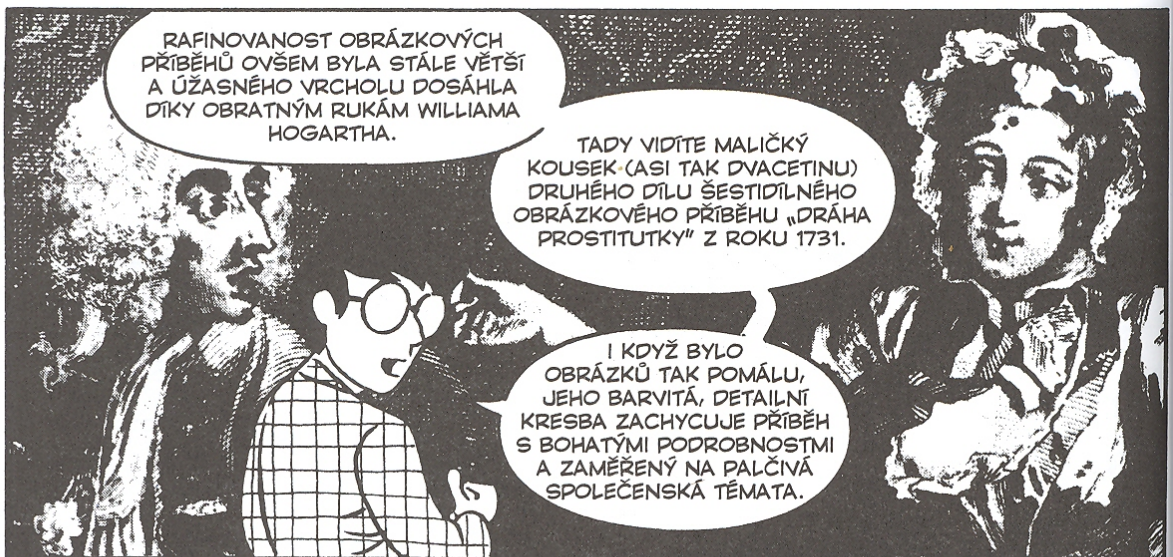
ZA TĚCH PĚT STOLETÍ SE VKUS PUBLIKA MOC NEZMĚNIL. MRKNĚTE SE NA „UTRPENÍ SVATĚHO ERASMA“, CCA 1460. ŘÍKÁ SE, ŽE TENHLE CHLAPÍK BYL VELICE POPULÁRNÍ POSTAVOU.

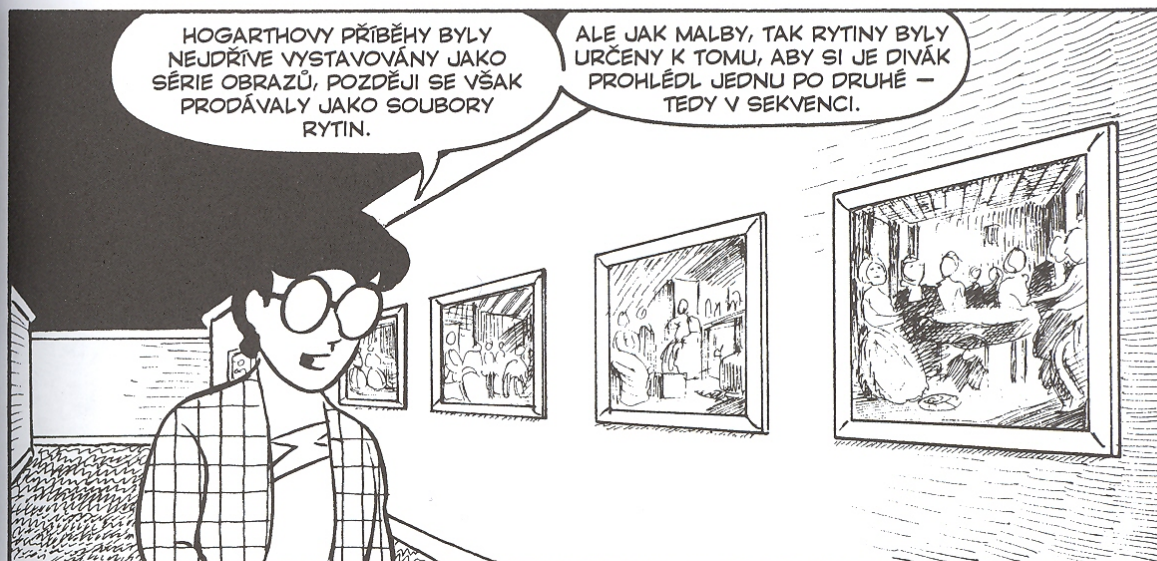
RAFINOVANOST OBRÁZKOVÝCH PŘÍBĚHŮ OVŠEM BYLA STÁLE VĚTŠÍ A ÚŽASNÉHO VRCHOLU DOSÁHLA DĚKY OBRAVNÝM RUKÁM WILLIAMA HOGARTHA.

TADY VIDÍTE MALÍČKÝ KOUSEK (ASI TAK DVACETINU) DRUHÉHO DÍLU ŠESTIDÍLNÉHO OBRÁZKOVÉHO PŘÍBĚHU „DRÁHA PROSTITUTKY“ Z ROKU 1731.

I KDYŽ BYLO OBRÁZKŮ TAK POMÁLU, JEHO BARVITÁ, DETAILNÍ KRESBA ZACHYCUJE PŘÍBĚH S BOHATÝMI PODROBNOSTMI A ZAMĚŘENÝ NA PALČIVÁ SPOLEČENSKÁ TÉMATA.

* SLOVO „VYNÁLEZ“ BYCH ALE MOŽNÁ NEMĚL POUŽÍVAT, PROTOŽE EVROPAŇE PŘÍŠLI S TISKEM TROCHU OPOZDĚNĚ.

HOGARTHOVY PŘÍBĚHY BYLY NEJDŘÍVE VYSTAVOVÁNY JAKO SÉRIE OBRAZŮ, POZDĚJI SE VŠAK PRODÁVALY JAKO SOUBORY RYTIN.

ALE JAK MALBY, TAK RYTINY BYLY URČENY K TOMU, ABY SI JE DIVÁK PROHLÉDL JEDNU PO DRUHÉ – TEDY V SEKVENCI.

„DRÁHA PROSTITUTKY“ A NAVAZUJÍCÍ „DRÁHA ZHYRALCE“ SI ZÍSKALY TAK OHROMNOU OBLIBU, ŽE NA OCHRANU NOVÉ UMĚLECKÉ FORMY BYLO TŘEBA VYTVOŘIT ZÁKONY CHRÁNÍCÍ AUTORSKÉ PŘÁVO.

OTCEM MODERNÍHO KOMIKSU BYL V NEJEDNOM OHLEDU RUDOLPH TÖPFFER. JEHO LEHCE SATIRICKÉ OBRAZKOVÉ PŘÍBĚHY, KTERÉ SE ZAČALY RODIT V POLOVINĚ 19. STOLETÍ, POUŽÍVALY KARIKATURU A OHRANIČENÍ PANELŮ – A HLAVNĚ POPRVÉ V EVROPĚ PŘINESLY VZÁJEMNĚ ZÁVISLÉ PROPOJENÍ SLOV A OBRAZKŮ.

Pan Crépin obdivuje své dítě a vřelost.
Máma Crépinových dětí se představuje jejich stárnoucímu otci.
Pan Crépin si vřelě na večerní procházku, při níž mu užitel tři vřelost své vřelostí metody.

NANEŠTĚSTÍ ANI SÁM TÖPFFER NEPOCHOPIL CELÝ POTENCIÁL SVĚHO VYNÁLEZU, KTERÝ BRAL JAKO POUHOU ZÁBAVU, JAKO KONÍČEK...

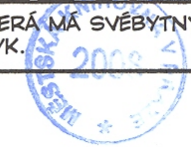
„KDYBY SE V BUDOUCNOSTI TÖPFFER DOKÁZAL VĚNOVAT MĚNĚ FRIVOLNÍM ZÁLEŽITOSTEM A TROCHU SE KROTIT, STVOŘIL BY VĚCI NAD VŠECHNY PŘEDSTAVY.“

GOETHE

ALE I TAK JE TÖPFFERŮV PŘÍSPĚVEK K POROZUMĚNÍ KOMIKSU NEMALÝ. PŘINEJMENŠÍM PROTO, ŽE (JAK SI SÁM UVĚDOMIL) AČKOLI SÁM NENÍ ANI VÝTVARNÍK, ANI SPISOVATEL...

...VYTVOŘIL A OVLÁDL UMĚLECKOU FORMU, KTERÁ NENÍ ANI JEDNO Z TĚCH DVOU A ZÁROVEŇ JE OBOJÍM.

A KTERÁ MÁ SVĚBYTNÝ JAZYK.

BRITSKÉ HUMORISTICKÉ ČASOPISY UDRŽELY TRADICI PŘI ŽIVOTĚ, A JAK SE BLÍŽILO 20. STOLETÍ, ZAČALY SE OBJEVOVAT KOMIKSY, JAK JE CHÁPEME NYNÍ, A POSTUPNĚ JICH PŘIBÝVALO, AŽ Z NICH BYL SETRVALÝ PROUD SNŮ A VÝMYSLŮ, KTERÝ DODNES NE A NE OPADNOUT.

1870 1880 1890 1900 1910 1920 1930 1940

ALE I KDYŽ JSME UŽ V MODERNÍ KOMIKSOVÉ DOBĚ, DEFINICE NÁM POMŮŽE VNĚST SVĚTLO DO DÍLA NĚKTERÝCH NEOPĚVOVANÝCH HRDINŮ.

ZÁMĚRNÁ JUXTAPONOVANÁ SEKVENCE KRESLENÝCH A JINÝCH STATICKÝCH OBRAZŮ

NĚKTERÝM Z NEUNÁPADITĚJŠÍCH A NEJPŘEVRAVNĚJŠÍCH KOMIKSŮ 20. STOLETÍ SE TOTIŽ NIKDY NEDOSTALO UZNÁNÍ JAKO KOMIKSŮM – NIKOLI NAVZDORY JEJICH VYNIKAJÍCÍM KVALITÁM, ALE PŘÁVĚ PRO NĚ.

Shel Silverstein

TANTRUM
Jules Feiffer

GOOD DO CARL

CHOO
FOR MAVER

The Snowman
RAYMOND BRIGGS

MILT GROSS
HEART OF

PO VĚTŠINU STOLETÍ TOTIŽ MĚL VÝRAZ KOMIKS SPÍŠE NEGATIVNÍ VÝZNAM, TAKŽE NEJEDEN VÝTEČNÝ AUTOR SI RADĚJI ŘÍKAL „ILUSTRÁTOR“ NEBO „KOMERČNÍ VÝTVARNÍK“ NEBO PŘINEJHORŠÍM „KARIKATURISTA“.

TAKŽE NEDOSTATEČNĚ SEBEVĚDOMÍ KOMIKSU JE PROSTĚ SAMORODNĚ! NEGATIVNÍ PŘÍSTUP NÁM BRÁNÍ DOSPĚT K HISTORICKÉ PERSPEKTIVĚ, KTERÁ BY PRÁVĚ TENTO NEGATIVNÍ PŘÍSTUP ZMĚNILA!

JEDNÍM Z TAKOVÝCHLE „CHYBĚJÍCÍCH ČLÁNKŮ“ JE AUTOR DŘEVORYTŮ LYND WARD. JEHO „DŘEVORYTOVÉ ROMÁNY“ BEZE SLOV, TO JSOU PŮSOBIVÉ MODERNÍ BAJKY, NA KTERÉ DNEŠNÍ AUTOŘI KOMIKSŮ PĚJÍ CHVÁLU, ALE KTERÉ BÝVAJÍ DO KOMIKSU SAMY MÁLOKDY ŘAZENY.

Z WARDOVA DÍLA ČLOVĚK BOŽÍ, 1929

UMĚLCI, JAKO BYL WARD A BELGIČAN FRANS MASEREEL, TOHO SVÝMI DŘEVORYTY HODNĚ NAPOVĚDĚLI O POTENCIÁLU KOMIKSU, ALE V TĚ DOBĚ SE V KOMIKSOVÉ KOMUNITĚ NENAŠEL SKORO NIKDO, KDO BY TO POCHOPIL.

DEFINICE KOMIKSU TEHDY BYLA (A VLASTNĚ I DNES JE) PŘILÍŠ ÚZKÁ, NEŽ ABY SE DO NÍ PODOBNÁ DĚLA VEŠLA.

Z DĚLA FRANSE MASEREELA MON LIVRE D'HEURES, 1919

DOCELA JINÝ PŘÍPAD JE „KOLÁŽOVÝ ROMÁN“ MAXE ERNSTA *UNE SEMAINE DE BONTÉ* (TÝDEN LASKAVOSTI).

TATO SEKVENCE 182 KOLÁŽÍ Z ILLUSTRACÍ VIKTORIÁNSKÝCH KNIH JE VŠEOBECNĚ POKLÁDÁNA ZA VELEDÍLO VÝTVARNÉHO UMĚNÍ 20. STOLETÍ, ALE ŽÁDNÉHO UČITELE DĚJIN UMĚNÍ BY ANI VE SNU NENAPADLO ŘÍCT, ŽE TO JE „KOMIKS“!

A PŘITOM I KDYŽ TU KONVENČNÍ DĚJ CHYBÍ, NEPOCHYBNĚ ZDE HRAJE KLÍČOVOU ROLI SEKVENČNOST. ERNST NECHCE, ABY DIVÁK DÍLEM NÁHODNĚ LISTOVAL, CHCE, ABY SE JÍM POSTUPNĚ PROČÍTAL!

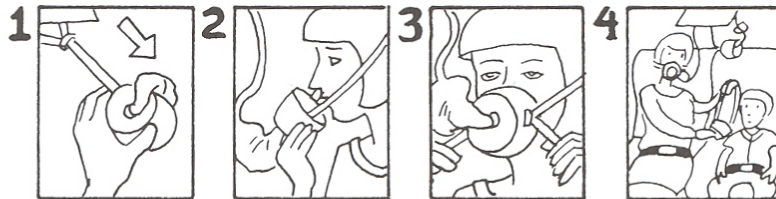
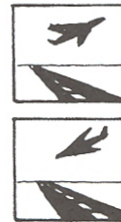
POKUD Z NAŠÍ DEFINICE NEVYLOUČÍME FOTOGRAFII, PAK SI KDEKDO NĚKDY „ZAHRÁL“ V KOMIKSU.

A V NĚKTERÝCH ZEMÍCH JSOU „FOTOKOMIKSY“ VELICE OBLÍBĚNÉ.

TAKÉ DOŠLO K TOMU, ŽE SE SEKVENČE OBRÁZKŮ ZAČALA KONEČNĚ POVAŽOVAT ZA VYNIKAJÍCÍ KOMUNIKAČNÍ PROSTŘEDEK. ANI TY VŠAK NIKDO NEOZNAČUJE JAKO KOMIKS; „DIAGRAM“, „SCHÉMA“ NEBO „NÁČRT“ PŘECE ZNÍ DŮSTOJNĚJI, NE?

OD KATEDRÁLNÍHO SKLA S BIBLICKÝMI VÝJEVY PŘES MONETOVY SÉRIE OBRAZŮ AŽ PO KRESBY V MANUÁLU, KTERÝ DOSTANETE K AUTU: POKUD POUŽIJEME SEKVENČNÍ UMĚNÍ JAKO DEFINICI, VŠUDE DOSPĚJEME K TOMU, ŽE JDE O KOMIKS.

komiks, -su m., mn. 1., 4., 7. -sy;

1. záměrná juxtaponovaná sekvence kreslených a jiných obrazů, určená ke sdělování informací nebo k vyvolání estetického prožitku.

NAŠE DEFINICE OTEVÍRÁ HODNĚ DVEŘI, ALE JSOU TU JEDNY, KTERÉ NAOPAK ZAVÍRÁ.

JEDNOTLIVÉ OBRÁZKY, JAKO JE TENHLE, LIDI ČASTO HÁZEJÍ S KOMIKSEM NA JEDNU HROMADU. JENOMŽE Z JEDNOHO KUSU PROSTĚ SEKVENCI NEUDĚLÁTE!

„Mamí, můžu se juxtaponovat?“

TAKOVĚ JEDNOTLIVÉ PANELY MŮŽEME OZNAČIT JAKO „KOMIKSOVÉ KRESBY“ PROTOŽE PŘECE JEN ČÁST SVĚHO VIZUÁLNÍHO SLOVNÍKU ČERPAJÍ Z KOMIKSU.

JÁ ALE TVRDÍM, ŽE KOMIKS TO NENÍ O NIC VÍC, NEŽ TOHLE JEDNOTLIVÉ POLÍČKO S HUMPHREYM BOGARTEM JE FILM!

NAZDAR, BOGEY.

JSOU TO KARIKATURY, JAKO TŘEBA JÁ, A MEZI KOMIKSEM A KARIKATUROU JE DLOUHOLETÁ SOUVISLOST.

ALE ROZHODNĚ TO NENÍ TOTÉŽ! KARIKATURA JE ZPŮSOB PŘÍSTUPU K VÝTVARNÉ TVORBĚ – TĚDY S DOVOLENÍM STYL –, ALE KOMIKS JE MĚDIUM, KTERÉ ZMÍNĚNÝ PŘÍSTUP ČASTO POUŽÍVÁ.

VÍC SI O TOM POVÍME ČASEM.

NÁŠ JEDNOTLIVÝ PANEL BY SNAD MOHL BÝT DO KOMIKSU ZÁRAZEN PROTO, ŽE V JUXTAPOZICI NA NĚM JSOU SLOVA A OBRAZ.

„Mami, můžu se juxtaponovat?“

DRTIVÁ VĚTŠINA MODERNÍHO KOMIKSU STOJÍ NA KOMBINACI SLOVA A OBRAZU, TAKŽE JE ROZUMNĚ O TOM BÁTAT, ALE POUŽIT TO JAKO DEFINICI KOMIKSU MI PŘIPADÁ PONĚKUD OMEZUJÍCÍ.

ALE JESTLI NĚKDO HODLÁTE NAPSAT KNIHU, V NÍŽ TO VYLOŽÍTE NAPROSTO OPAČNĚ, VSAĎTE SE, ŽE JÁ BUDU STÁT PRVNÍ VE FRONTĚ, ABYCH SI JI KOUPIIL!

POKUD MŮŽEME COKOLI VYVOZOVAT Z POZORUHODNĚ BARVITÉ MINULOSTI KOMIKSU, PAK PŘEDVÍDAT BUDOUCNOST TOHOTO MĚDIA NA ZÁKLADĚ NOREM POUŽÍVANÝCH V NĚM V SOUČASNOSTI JE V PODSTATĚ NEMOŽNÉ.

ALE NAŠE DEFINICE NÁM MŮŽE POSKYTNOUT ASPOŇ NÁZNAKY.

1980 1990 2000 2010 2020 2030 2040

A TENTOKRÁT TAJEMSTVÍ NESPOČÍVÁ V TOM, CO DEFINICE ŘÍKÁ, ALE V TOM, O ČEM MLČÍ!

SEKVENČNÍ UMĚNÍ

MILOSTNÝ ROMÁN
BLANKVERS
EPIKA
SPOLEČENSKÉ ALEGORIE
ADAPTACE
PROUD VĚDOMÍ

BIOGRAFIE
DADA
HOROR

SURREALISMUS
HISTORICKÝ ROMÁN
POHÁDKY A POVĚSTI
EROTIKA
DETEKTIVKY
NÁBOŽENSKÁ TÉMATA
SATIRA

TAK NAPŘÍKLAD SE V NAŠÍ DEFINICI NEŘÍKÁ NIC O SUPERHRDINECH ANI ROZTOMILÝCH ZVÍRÁTKÁCH. NIC O FANTASY A SCIENCE FICTION. A NIC O VĚKU ČTENÁŘŮ.

V NAŠÍ DEFINICI NEFIGURUJÍ ŽÁDNÉ ŽÁNRY, ŽÁDNÉ NÁMĚTY A ŽÁDNÁ TÉMATA, NATOŽ PROZAICKÉ NEBO POETICKÉ STYLŮ.

NIC SE TAM NEŘÍKÁ O PAPIRU A TISKAŘSKÉ BARVĚ. ANI ZMÍNKA O TISKU JAKO TAKOVĚM! NEPADNE TAM ANI SLOVO O KRESLÍČÍCH PRKNECH ANI O TYPECH PER A TUŽEK, ANI O ŠTĚTEČCÍCH ZE SOBOLÍ KOŽEŠINY, SÉRIE 7, Č. 2, OD FIRMY WINDSOR A NEWTON!

NAŠE DEFINICE NEVYLUCUJE POUŽITÍ ŽÁDNÉHO MATERIÁLU. A NEZAKAZUJE ŽÁDNÉ NÁSTROJE.

SEKVENČNÍ UMĚNÍ

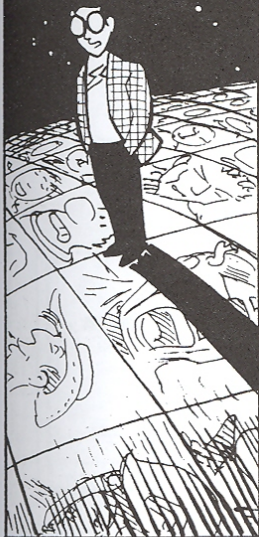
NENÍ TAM ANI ZMÍNKA O ČERNÝCH LINKÁCH A VYBARVOVÁNÍ INKOUSTEM. NIKDO SE TAM ANI OMYLEM NEDOŽADUJE PŘEHÁNĚNÍ ANATOMICKÝCH RYSŮ, ANI NAOPAK VÝTVARNÉHO REALISMU.

NAŠE DEFINICE NEZAPUZUJE ŽÁDNÉ VÝTVARNÉ ŠKOLY, ŽÁDNÉ FILOSOFIE, ŽÁDNÁ HNUTÍ, ŽÁDNÉ SVĚTONÁZORY!

SEKVENČNÍ UMĚNÍ

TI Z VÁS, KTEŘÍ SI KOMIKSEM VYDĚLÁVÁTE – NEBO BYSTE SI JIM JEDNOU RÁDI VYDĚLÁVALI –, NEJSPTŠ VÍTE, ŽE PRÁCE NA PLNÝ ÚVAZEK JE UŽ JENOM UDRŽET KROK SE VŠÍM ROZVOJEM, K NĚMUŽ DNES V KOMIKSU DOCHÁZÍ.

KOMIKSŮ SE DNES VYDÁVÁ TOLIK, ŽE K PROSTUDOVÁNÍ VŠECH BYSTE MUSELI NASADIT CELOU ARMÁDU ČTENÁŘŮ.

AŽ SE SEBEVÍC SNAŽÍME POROZUMĚT SVĚTU KOMIKSU, JENŽ NÁS OBKLOPUJE, ČÁST Z NĚJ NÁM STEJNĚ ZŮSTANE SKRYTA – A ZÁHADNÁ.

V NÁSLEDUJÍCÍCH KAPITOLÁCH SE VYNASNAŽÍM TUHLE TMAVOU STRANU TROCHU OSVĚTLIT, ALE PROTOŽE SE BUDEME ZAMĚŘOVAT NA KOMIKS, JAKÝ JE, ANI NA CHVÍLI NEZAPOMÍNEJTE, ŽE TOHLE JE JEN JEDEN SVĚT...

...Z NESPOČTU MOŽNÝCH SVĚTŮ!

NAŠE SNAHA DEFINOVAT KOMIKS, TO JE PROBÍHAJÍCÍ PROCES, KTERÝ JISTĚ TAK BRZY NESKONČÍ.

DALŠÍ GENERACE BEZPOCHYBY ZAVRHNE COKOLI, CO SE TATO NAKONEC ROZHODNE PŘIJMOUT, A POKUŠÍ SE O ZNOVUOBJEVENÍ KOMIKSU.

A TAK TO MÁ BÝT.

TAKŽE PŘÍPÍJÍM NA TU VELKOU ROZPRÁVU!

